

Η Επιτροπή αναλαμβάνει δράση για την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια και τη στήριξη των γεωργών και των καταναλωτών της ΕΕ

Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2022

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε μια σειρά **βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων δράσεων για την ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας** και τη **στήριξη των γεωργών και των καταναλωτών στην ΕΕ** ενόψει της αύξησης των τιμών των τροφίμων και του κόστους των εισροών, όπως η ενέργεια και τα λιπάσματα. Η αύξηση των παγκόσμιων τιμών βασικών προϊόντων, η οποία επιταχύνθηκε περαιτέρω από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, τονίζει εκ νέου την ανάγκη να καταστούν η γεωργία και οι αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων της ΕΕ πιο ανθεκτικές και βιώσιμες, σύμφωνα με τη στρατηγική «[Από το αγρόκτημα στο πιάτο](#)».

Η Επιτροπή δεσμεύεται να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι η ΕΕ, ως καθαρός εξαγωγέας τροφίμων και κορυφαίος παραγωγός αγροδιατροφικών προϊόντων, συμβάλλει στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, ιδίως στην Ουκρανία, στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή, οι οποίες βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στις εισαγωγές σιτηρών, καθώς και στην Ασία και την υποσαχάρια Αφρική. Η ΕΕ είναι ο κύριος πάροχος ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας όσον αφορά τα τρόφιμα και τα συστήματα τροφίμων.

Η διαθεσιμότητα τροφίμων δεν διακυβεύεται επί του παρόντος στην ΕΕ, δεδομένου ότι η ήπειρος είναι σε μεγάλο βαθμό αυτάρκης όσον αφορά πολλά γεωργικά προϊόντα. Ωστόσο, ο γεωργικός μας τομέας είναι καθαρός εισαγωγέας συγκεκριμένων προϊόντων, για παράδειγμα πρωτεϊνών ζωοτροφών. Η εν λόγω ευπάθεια, σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος των εισροών, όπως τα λιπάσματα και η ενέργεια από ορυκτά καύσιμα, δημιουργεί προκλήσεις στην παραγωγή για τους γεωργούς και ενέχει τον κίνδυνο ανόδου των τιμών των τροφίμων.

Ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Επιτροπής, κ. Βάλντις **Ντομπρόβσκις**, δήλωσε τα εξής: «Ο πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει δημιουργήσει πληθώρα προβλημάτων, μεταξύ άλλων και σε σχέση με την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια. Όσον αφορά τα τρόφιμα, τώρα είναι η στιγμή να επιδείξει η Ευρώπη την αλληλεγγύη της: να βοηθήσει την Ουκρανία, τον λαό της και τους αγρότες της, καθώς και τις ευάλωτες χώρες που εισάγουν τρόφιμα σε ολόκληρο τον κόσμο, οι οποίες αντιμετωπίζουν αύξηση των τιμών και πιθανές ελλείψεις. Θα συνεχίσουμε να παρέχουμε ανθρωπιστική βοήθεια για την ανακούφιση των Ουκρανών από τα δεινά, διασφαλίζοντας την πρόσβασή τους σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, ιδίως σε τρόφιμα. Ταυτόχρονα, πρέπει να αποφύγουμε τυχόν περιορισμούς στις εξαγωγές για να διατηρήσουμε τις τιμές των τροφίμων υπό έλεγχο. Παρόλο που η ίδια η ΕΕ δεν είναι αντιμέτωπη με κίνδυνο επισιτιστικής ασφάλειας, θα πρέπει να εξακολουθήσουμε να αντιμετωπίζουμε ζητήματα οικονομικής προσιτότητας των τροφίμων και να λαμβάνουμε μέτρα για να καταστήσουμε τη γεωργία και τις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων πιο ανθεκτικές και βιώσιμες σε μελλοντικές κρίσεις.»

Ο κ. Γιάνους **Βοϊτσεχόφσκι**, επίτροπος Γεωργίας, δήλωσε με τη σειρά του: «Δεν θα αφήσουμε την Ουκρανία να σταθεί μόνη της απέναντι στη ρωσική επίθεση. Η πρώτη μας προτεραιότητα είναι να εξασφαλίσουμε ότι οι Ουκρανοί έχουν επαρκή τρόφιμα, καύσιμα και νερό. Θα τους βοηθήσουμε επίσης να συνεχίσουν τη σπορά και την καλλιέργεια σιτηρών και ελαιούχων σπόρων, που είναι πολύ αναγκαίοι για τους ίδιους και για τον κόσμο, και να διευκολύνουν τις εξαγωγές τους. Η ΕΕ είναι μια γεωργική υπερδύναμη και θα διασφαλίσουμε ότι οι γεωργοί μας έχουν την πλήρη στήριξη της Επιτροπής για να ανταποκριθούν στις παγκόσμιες ανάγκες για τρόφιμα. Ταυτόχρονα, θα εργαστούμε για να καταστήσουμε τις αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων πιο βιώσιμες και ανθεκτικές σε μελλοντικές κρίσεις.»

Ενίσχυση της παγκόσμιας επισιτιστικής ασφάλειας

Η επισιτιστική ασφάλεια στη σπαρασσόμενη από τον πόλεμο Ουκρανία προκαλεί μεγάλη ανησυχία, ιδίως σε πολιορκημένες πόλεις, ενώ η Ρωσία φαίνεται να στοχεύει και να καταστρέφει σκοπίμως χώρους αποθήκευσης τροφίμων.

Η Επιτροπή στηρίζει την Ουκρανία στην ανάπτυξη και εφαρμογή **βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για την επισιτιστική ασφάλεια**, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι εισροές

θα φτάσουν στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όπου είναι δυνατόν και ότι θα διατηρηθούν οι εγκαταστάσεις μεταφοράς και αποθήκευσης για να μπορέσει η Ουκρανία να εξασφαλίσει τη διατροφή των πολιτών της και να ανακτήσει τελικά τις εξαγωγικές αγορές της.

Ένα **πρόγραμμα στήριξης έκτακτης ανάγκης της ΕΕ ύψους 330 εκατ. EUR** για την Ουκρανία θα συμβάλει στην διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, καθώς και στην προστασία του πληθυσμού. Το πρόγραμμα επιδιώκει να συμβάλει στην ανακούφιση των Ουκρανών από τα δεινά διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες καθώς και την προστασία τους. Ένας άλλος σημαντικός στόχος θα είναι η ανασυγκρότηση μη στρατιωτικών υποδομών μικρής κλίμακας, ο στρατηγικός σχεδιασμός, καθώς και η διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας.

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει την **τακτική παρακολούθηση και ανάλυση των τιμών των τροφίμων και της επισιτιστικής ανασφάλειας** και θα συνεχίσει να συμμετέχει σε διεθνείς και πολυμερείς φορείς (FAO, ΠΟΕ, G7, G20) για τον συντονισμό των πολιτικών. Επιπλέον, η ΕΕ έχει εντείνει την ανθρωπιστική βοήθεια για τις περιφέρειες και τις πληθυσμιακές ομάδες που πλήττονται περισσότερο από την επισιτιστική ανασφάλεια.

Στο πλαίσιο του προγράμματος για τη διεθνή συνεργασία 2021-27, η ΕΕ θα εργαστεί από κοινού με περίπου 70 χώρες εταίρους για την ανάπτυξη της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων. Επιπλέον, στη [σύννοδο κορυφής «Διατροφή για την ανάπτυξη»](#) που πραγματοποιήθηκε στο Τόκιο τον Δεκέμβριο του 2021, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύτηκαν να συνεχίσουν να αντιμετωπίζουν τον υποσιτισμό με σημαντική δέσμευση κεφαλαίων ύψους 4,3 δισ. EUR, **συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον 2,5 δισ. EUR από την ΕΕ για διεθνή συνεργασία** με στόχο τη διατροφή κατά την περίοδο 2021-2024.

Επιπλέον, η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει σθεναρά την **αποφυγή περιορισμών στις εξαγωγές** και απαγορεύσεων εξαγωγών τροφίμων και την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Αυτή η βαθιά κρίση επιβεβαιώνει ότι πρέπει να **επιταχύνουμε σε παγκόσμιο επίπεδο τη μετάβαση του συστήματος τροφίμων προς τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα**, ώστε να προετοιμαστούμε καλύτερα για μελλοντικές κρίσεις. Σε συνέχεια της συνόδου κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για τα συστήματα τροφίμων του 2021, η Επιτροπή θα συμμετάσχει σε οκτώ συνασπισμούς που στοχεύουν στον μετασχηματισμό του συστήματος τροφίμων, την ανθεκτικότητα και τη βιώσιμη αύξηση της παραγωγικότητας.

Στήριξη των γεωργών και των καταναλωτών της ΕΕ

Για τη βελτίωση της οικονομικής προσιτότητας των τροφίμων, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόσουν **μειωμένους συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας** και να ενθαρρύνουν τους οικονομικούς φορείς να συγκρατήσουν τις τιμές λιανικής. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αντλήσουν πόρους από τα ταμεία της ΕΕ, όπως το **Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA)** το οποίο στηρίζει τις δράσεις των χωρών της ΕΕ για την παροχή επισιτιστικής και/ή βασικής υλικής συνδρομής στα πλέον ευάλωτα άτομα.

Ο νεοσυσταθείς **ευρωπαϊκός μηχανισμός ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων επισιτιστικής ασφάλειας** (EFSCM), ο οποίος συγκεντρώνει ευρωπαϊκές και εθνικές διοικήσεις και ιδιωτικούς φορείς σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, θα προβεί σε διεξοδική **χαρτογράφηση των κινδύνων και των τρωτών σημείων της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων της ΕΕ**, ακολουθούμενη από συστάσεις και κατάλληλα μέτρα μετριασμού.

Για να εκπληρώσει τον ρόλο του ως παγκόσμιου παρόχου τροφίμων που εξακολουθεί να συμμετέχει πλήρως στην περιβαλλοντική μετάβαση, ο γεωργικός τομέας της ΕΕ χρειάζεται όλη την υποστήριξή μας. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή ενέκρινε σήμερα τα ακόλουθα μέτρα:

- **δέσμη μέτρων στήριξης ύψους 500 εκατ. EUR**, μεταξύ άλλων με τη χρήση του αποθεματικού κρίσεων, για τη στήριξη των παραγωγών που πλήττονται περισσότερο από τις σοβαρές συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Στη βάση αυτή, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παράσχουν πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη στους γεωργούς για να συμβάλουν στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια ή για να αντιμετωπίσουν τις διαταραχές της αγοράς λόγω του αυξημένου κόστους των εισροών ή των εμπορικών περιορισμών. Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη στήριξη των γεωργών που εφαρμόζουν βιώσιμες πρακτικές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα μέτρα στοχεύουν τους τομείς και τους γεωργούς που πλήττονται περισσότερο από την κρίση·
- **αύξηση των προκαταβολών των άμεσων ενισχύσεων**, καθώς και των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης που συνδέονται με την έκταση και τα ζώα, στους γεωργούς από τις 16 Οκτωβρίου 2022·
- **μέτρα με χαρακτήρα δικτυού ασφαλείας της αγοράς** για τη στήριξη της αγοράς χοιρείου κρέατος λόγω της ιδιαίτερα δύσκολης κατάστασης του τομέα·

- **έκτακτη και προσωρινή παρέκκλιση για να επιτραπεί η παραγωγή οποιωνδήποτε καλλιεργειών για τρόφιμα και ζωοτροφές σε γη υπό αγρανάπαυση**, διατηρώντας παράλληλα το πλήρες επίπεδο της ενίσχυσης οικολογικού προσανατολισμού για τους γεωργούς. Αυτό θα διευρύνει την παραγωγική ικανότητα της ΕΕ παρά την περιορισμένη διαθεσιμότητα γόνιμων εκτάσεων·
- ειδικές προσωρινές δυνατότητες **ευελιξίας όσον αφορά τις υφιστάμενες απαιτήσεις για τις εισαγωγές ζωοτροφών** που θα συμβάλουν στην ελάφρυνση της πίεσης που ασκείται στην αγορά ζωοτροφών.

Η Επιτροπή πρότεινε ένα νέο, αυτοτελές **προσωρινό πλαίσιο κρίσης που καλύπτει επίσης τους γεωργούς, τους παραγωγούς λιπασμάτων και τον τομέα της αλιείας**. Αυτό επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων σε γεωργούς που πλήττονται από σημαντικές αυξήσεις του κόστους των εισροών. Οι τιμές των λιπασμάτων και ο εφοδιασμός των γεωργών θα παρακολουθούνται, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν τίθενται σε κίνδυνο οι προοπτικές για τη συγκομιδή στην ΕΕ.

Η Επιτροπή προτείνει επίσης στα **κράτη μέλη να κοινοποιούν στοιχεία σχετικά με τα ιδιωτικά αποθέματα βασικών προϊόντων για τρόφιμα και ζωοτροφές** σε μηνιαία βάση, ώστε να έχουν έγκαιρη και ακριβή επισκόπηση της διαθεσιμότητάς τους.

Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων μας

Η βιωσιμότητα των τροφίμων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της επισιτιστικής ασφάλειας. Κατά την υλοποίηση των αναγκαίων μεταβάσεων που προβλέπονται στη **στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και στη στρατηγική για τη βιοποικιλότητα**, η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι δεν υπονομεύεται η συνολική παραγωγικότητα της γεωργίας της ΕΕ. Αυτό σημαίνει **μεγαλύτερη χρήση της καινοτομίας για τη συμβολή στην αύξηση των αποδόσεων με βιώσιμο τρόπο**, όπως η γεωργία ακριβείας, οι νέες γονιδιωματικές τεχνικές, η βελτιωμένη διαχείριση των θρεπτικών ουσιών, η ολοκληρωμένη καταπολέμηση των επιβλαβών οργανισμών, οι βιολογικές εναλλακτικές λύσεις αντί των χημικών φυτοφαρμάκων κ.λπ.

Η ενίσχυση της ανθεκτικότητας, με τη **μείωση της εξάρτησης της ευρωπαϊκής γεωργίας από την ενέργεια, τις ενεργοβόρες εισαγωγές και τις εισαγωγές ζωοτροφών**, είναι περισσότερο από ποτέ αναγκαία. Η ανθεκτικότητα απαιτεί διαφοροποιημένες πηγές εισαγωγών και δυνατότητες διάθεσης στην αγορά μέσω μιας ισχυρής πολυμερούς και διμερούς εμπορικής πολιτικής. Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα επενδύσει στην έρευνα και την καινοτομία για την υποκατάσταση της χρήσης συνθετικών λιπασμάτων. Η αποδοτικότερη χρήση του αζώτου, η μετάβαση στη πράσινη αμμωνία για τα λιπάσματα και η αξιοποίηση της βιομάζας συγκαταλέγονται στις προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα μέσα στα **[στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ](#)** για την περίοδο 2023-2027. Σ' αυτά συμπεριλαμβάνονται, για παράδειγμα, η χρήση εργαλείων διαχείρισης κινδύνου, η ανάπτυξη της γεωργίας ακριβείας ή η συνδεδεμένη στήριξη για την ενίσχυση των πρωτεϊνούχων καλλιεργειών.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Ανακοίνωση με τίτλο «Διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων»](#)

[Παράρτημα της ανακοίνωσης με τίτλο «Διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων»](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με τα μέτρα που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)

[Ενημερωτικό δελτίο σχετικά με τα μέτρα για τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και τη στήριξη των γεωργών της ΕΕ](#)

[Δελτίο Τύπου σχετικά με τη στήριξη της παγκόσμιας δράσης για τον μετασχηματισμό των συστημάτων τροφίμων μέσω οκτώ παγκόσμιων συνασπισμών σε συνέχεια της συνόδου κορυφής για τα συστήματα τροφίμων](#)

[Ευρωπαϊκός μηχανισμός ετοιμότητας και αντιμετώπισης κρίσεων επισιτιστικής ασφάλειας](#)

IP/22/1963

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Miriam GARCIA FERRER](#) (+32 2 299 90 75)

[Thérèse LEREBOURS](#) (+32 2 296 33 03)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Cereal growing and harvesting](#)